

Stanovisko Výboru regionů – Změna směrnic umožňujících vyloučení námořníků

(2014/C 174/09)

Zpravodaj pan Paul Lindquist (SE/ELS), starosta města Lidingö**Odkaz** návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o námořnících, kterou se mění směrnice 2008/94/ES, 2009/38/ES, 2002/14/ES, 98/59/ES a 2001/23/ES
COM(2013) 798 final**I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ****VÝBOR REGIONŮ**

1. vítá, že Komise zamýšlí přezkoumat stávající právní předpisy, pokud jde o uplatňování určitých pracovněprávních směrnic na námořníky, a v zásadě se k návrhu směrnice staví pozitivně;

Východiska Výboru regionů

2. konstatuje, že řádně fungující námořní doprava a trh práce pro námořníky jsou velmi důležité především pro pobřežní regiony a jejich obyvatele;

3. zdůrazňuje, že ochranná opatření související s článkem 151 Smlouvy o EU musí platit pokud možno ve stejném rozsahu pro všechny kategorie zaměstnanců v členských státech a že pro námořní dopravu v EU musí platit tatáž pravidla bez ohledu na to, v kterém členském státě je činnost provozována;

4. zastává názor, že členské státy musí mít možnost doložit udělení výjimky z předpisů o ochraně zaměstnanců vycházejících z ustanovení právních předpisů unijního práva pádnými a konkrétně zjištěnými důvody vyplývajících ze zvláštních okolností stávající činnosti;

5. domnívá se, že požadavek rovného zacházení se zaměstnanci by měl mít mimořádnou váhu zejména v případě práv zakotvených v Listině základních práv Evropské unie. Podle Komise sem patří ustanovení o právu na informování a projednání a o právu na slušné a spravedlivé pracovní podmínky;

6. má za to, že důležitým aspektem při posuzování toho, zda lze možnost udělit předmětnou výjimku považovat za odůvodněnou, je to, do jaké míry členské státy tuto možnost využily a jaké důsledky to mělo mj. z hlediska hospodářské soutěže pro námořní dopravu v těch členských státech, které se rozhodly směrnicí provést tak, aby se pravidla uplatňovala i na námořníky;

7. konstatuje, že žádný členský stát nenahlásil žádné zřejmé negativní dopady, co se týče například rušení registrací a obecné nákladové situace, které by souvisely s uplatňováním těchto pravidel na námořníky a na zaměstnance na pevnině. Navíc ani žádný členský stát, který nevyužil možnosti vyloučit námořníky z uplatňování pravidel o informování a projednávání a dalších ustanovení o ochraně zaměstnanců uvedených ve stávající směrnici, nepoukázal na žádné konkurenční nevýhody oproti členským státům EU, které využily jedné nebo více výjimek;

8. upozorňuje na skutečnost, že tím, že pouze některé členské státy využily možnosti uplatnit výjimku nebo odchylku z ustanovení stávající směrnice pojednávajících o informování a projednávání, platí pro zaměstnavatele v oblasti námořní dopravy různá pravidla v závislosti na tom, pod vlajkou kterého státu loď pluje;

9. domnívá se, že je třeba mít neustále na zřeteli zvláštní okolnosti, které platí pro námořní plavbu ve srovnání s činností prováděnou na pevnině, zejména pokud jde o čistě praktické obtíže s komplexním prováděním závazných ustanovení o ochraně zaměstnanců, které vyplývají ze zvláštních podmínek činnosti, a o potenciální negativní dopady na podniky v EU z hlediska hospodářské soutěže, které jsou výsledkem tohoto provádění;

10. poukazuje na Úmluvu MOP o práci na moři z roku 2006, která vstoupila v platnost dne 30. srpna 2013 a kterou již ratifikovalo mnoho států. EU svou směrnicí 2009/13/ES provedla dohodu o úmluvě uzavřenou mezi sociálními partnery v oblasti námořní dopravy na úrovni EU. Směrnice stanoví, že na globální úrovni budou určeny minimální standardy pro pracovní podmínky a podmínky zaměstnávání na moři a budou vytvořeny předpoklady pro obecná společná pravidla v námořní dopravě. Ty směrnice, jejichž změnu nyní Komise navrhuje, však zabíhají dále a ve srovnání s úmluvou obsahují navíc další pravidla o ochraně zaměstnanců;

Připomínky Výboru regionů

11. konstatuje, že využití možnosti uplatnit výjimku z ochranných ustanovení směrnice 2008/94/ES o rybářích odměňovaných formou podílu na výnosu znamená, že tato kategorie zaměstnanců nepožívá téhož práva na zaručenou mzdu jako jiní zaměstnanci v daném členském státě. Domnívá se, že takovéto zvláštní zacházení nelze považovat za odůvodněné zvláštními okolnostmi činnosti, a proto by mělo být odstraněno;

12. zastává názor, že právo zaměstnanců na informování a projednávání je základním právem ve smyslu Listiny základních práv Evropské unie. Je přesvědčen, že možnost vyjmout určité kategorie zaměstnanců z práv, která mají v této oblasti v souladu s právními předpisy EU jiní zaměstnanci, musí být odůvodněná na základě přísných požadavků;

13. sdílí postoj Komise, že mj. vzhledem k vývoji v oblasti komunikačních technologií nelze mít za to, že existují praktické překážky, které by samy o sobě mohly být důvodem k zavedení výjimky z uplatňování těchto pravidel o informování a projednávání na námořníky;

14. sdílí názor Komise, že možnosti zavést výjimku resp. možnost zvláštního řešení, co se týče práva námořníků na informování a projednávání zakotveného ve stávajících směrnicích, je třeba zrušit;

15. domnívá se, že v souvislosti s ochranou zaměstnanců při převodu činnosti a při hromadném propouštění panují zvláštní okolnosti vyplývající ze specifické povahy námořní dopravy. Obchodování s loďmi často představuje nedílnou součást samotné činnosti a na mezinárodním trhu je běžné, že se lodě kupují a prodávají bez posádky;

16. konstatuje, že zaměstnavatelé a několik členských států upozornili na to, že povinné uplatňování ochranných pravidel v souladu se směrnicemi 2001/23/ES a 98/59/ES by způsobilo vyšší náklady na námořní dopravu a konkurenční nevýhodu oproti podnikům mimo EU, především pokud jde o obchodování s loďmi v rámci činnosti. Upozorňovalo se i na to, že uplatňování ochranných ustanovení z čistě praktických důvodů by způsobilo značné problémy;

17. zastává názor, že námitky ohledně rizika konkurenční nevýhody pro podniky z EU, přestože členské státy uplatňující ochranná ustanovení směrnic i na námořníky nenahlásily žádné zřejmé negativní důsledky z hlediska hospodářské soutěže, je třeba brát vážně. Každý členský stát může sám nejlépe posoudit dopad povinného uplatňování jednotlivých pravidel na základě tradic a zvyklostí, jimiž se řídí jeho námořní doprava;

18. má za to, že by mělo být ponecháno vždy na příslušném členském státu, aby se na základě regionálních podmínek rozhodl, zda ochranná pravidla, která platí při převodu činnosti a při hromadném propouštění s ohledem na právo na informování a projednávání, bude uplatňovat na námořníky a v jakém rozsahu tak bude činit;

19. sdílí postoj Komise, že možnosti zavést výjimku stanovené ve směrnicích 2001/23/ES a 98/59/ES by měly být omezena na situace, kdy převod činnosti spočívá pouze v tom, že se loď prodává nebo se hromadně propouští z důvodu nadcházejícího prodeje jedné či několika lodí. Dále souhlasí s Komisí i v tom, že co se týče směrnice o hromadném propouštění, lze činit výjimky výlučně v otázce délky tzv. doby na rozmyšlenou;

20. zpochybňuje návrh na změnu směrnice 98/59/ES, pokud jde o odkaz na pojem převodu ve směrnici 2001/23/ES. Je přesvědčen, že není důvod umožňovat odchylku od tzv. doby na rozmyšlenou stanovené ve směrnici 98/59/ES na základě toho, zda prodej lodi představuje převod činnosti ve smyslu směrnice 2001/23/ES. Takové uplatňování by navíc způsobilo značnou právní nejistotu, protože je často obtížné předem určit, zda se jedná o převod činnosti ve smyslu směrnice 2001/23/ES či nikoli;

21. konstatuje, že přechodné období stanovené v článku 8 návrhu je relativně dlouhé. Vzhledem k tomu, že se návrh týká uplatňování pravidel o ochraně zaměstnanců uznávaných Listinou základních práv Evropské unie, mělo by se při další práci na návrhu zvážit, zda lze přechodné období zkrátit;

Subsidiarita a proporcionalita

22. konstatuje, že účelem směrnic, jimiž se Komise ve svém návrhu zabývá, je harmonizovat určitá pravidla o ochraně zaměstnanců v EU a vytvořit předpoklady pro rovnou hospodářskou soutěž pro všechny podniky v Unii. Změny ve směrnicích lze provést pouze na úrovni EU. Výbor se domnívá, že navrhované změny jsou v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Bod odůvodnění 5

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Za současného právního stavu dochází u téže kategorie pracovníků k nerovnému zacházení ze strany různých členských států, a to v závislosti na tom, zda uplatňují výjimky a odchylky, jež jim umožňují stávající právní předpisy, či nikoli. Významný počet členských států těchto vyloučení využil pouze v omezeném rozsahu.	Za současného právního stavu dochází u téže kategorie pracovníků k nerovnému zacházení ze strany různých členských států, a to v závislosti na tom, zda uplatňují výjimky a odchylky, jež jim umožňují stávající právní předpisy, či nikoli. Významný počet členských států těchto vyloučení využil pouze v omezeném rozsahu. <u>Dne 30. srpna 2013 vstoupila v platnost Úmluva MOP o práci na moři z roku 2006, jejímž účelem je chránit pracovní podmínky námořníků na globální úrovni a zaručovat v oblasti námořní dopravy stejná pravidla. Sociální partneři dospěli v otázce úmluvy k dohodě, která byla provedena směrnicí Rady č. 2009/13/ES.</u>

Odůvodnění

Při koncipování směrnice by měla být zohledněna práce, již společně vykonali sociální partneři a EU, pokud jde o zdůraznění ochrany námořníků a úsilí o nastolení stejných pravidel v oblasti námořní dopravy na globální úrovni.

Pozměňovací návrh 2

Článek 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Směrnice 98/59/ES se mění takto:	Směrnice 98/59/ES se mění takto:
1) Článek 1 se mění takto:	1) Článek 1 se mění takto:
a) V odstavci 1 se doplňuje nové písmeno c), které zní: „c) „převod“ ve smyslu směrnice 2001/23/ES.“	a) V odstavci 1 se doplňuje nové písmeno c), které zní: „c) „převod“ ve smyslu směrnice 2001/23/ES.“
b) V čl. 1 odst. 2 se zrušuje písmeno c).	b) V čl. 1 odst. 2 se zrušuje písmeno c).

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Doplňuje se nový odstavec 4, který zní: „4. Členské státy mohou po konzultaci se sociálními partnery stanovit, že kapitola II této směrnice se nepoužije v těchto případech: a) předmět převodu tvoří výhradně jedna nebo více námořních lodí; b) podnik nebo závod, který má být převeden, provozuje pouze jednu námořní loď.“	Doplňuje se nový odstavec 4, který zní: „4. Členské státy mohou po konzultaci se sociálními partnery stanovit, že kapitola II této směrnice se nepoužije v těchto případech, <u>případě, že:</u> a) předmět převodu tvoří výhradně jedna nebo více námořních lodí; b) podnik nebo závod, který má být převeden, provozuje pouze jednu námořní loď.

Odůvodnění

Je rozumné zacházet se všemi podniky stejně bez ohledu na to, zda mají jednu či více lodí.

V Bruselu dne 3. dubna 2014

předseda
Výboru regionů

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
